
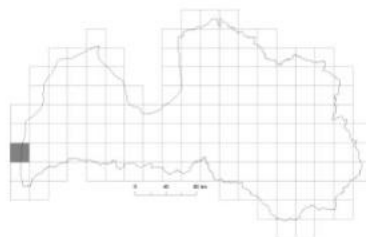

Piezīmes un atsaucis valsts līmeņa sugu aizsardzības mērķu (FRV) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods	1059
Sugas nosaukums	<i>Maculinea teleius</i>
Eksperts	Maksims Balalaikins
Darbs pabeigts	15.02.2024.
Vispārējās piezīmes	<p>Brūnvālīšu zilenītim <i>Maculinea teleius</i> raksturīgā dzīvotne Latvijā ir mitras pļavas ar barības augu dziedniecības brūnvālīti <i>Sanguisorba officinalis</i>. Kāpuri ir brūngani, barojas dziedniecības brūnvālītes ziedos no jūlija līdz oktobrim, tad tos savāc skudras no <i>Myrmica</i> ģints. Pēc ziemošanas kāpuri turpina attīstību skudru ligzdās līdz nākamā gada jūnijam. Skudru ligzdā kāpuram ir plēsonīgs dzīves veids.</p> <p>Suga izplatīta no Francijas līdz Japānai. Lielākā sugas populācija ir Vītiņu pļavās Liepājas ezera krastā, kur aug tā barības augs. Neliela populācija atrodas nelielā teritorijā uz A no Vītiņu pļavām. Brūnvālīšu zilenītis ir ļoti reta un lokāla suga, kura atrodas uz izplatības areāla ziemeļu robežas.</p> <p>Suga Latvijā tika konstatēta 1990. gada 4. jūlijā netālu no Grobiņas (Šulcs 1992).</p> <p>2004. gada EMERALD projektā tika noziņota viena sugas atradne (1. attēls).</p> <div data-bbox="699 1039 1284 1704"> <p>Species is distributed in the single locality in meadows on the bank of lake Liepāja (Vītiņu pļavas) [1]. The distribution of species is limited by distribution of host plant Great Burnet <i>Sanguisorba officinalis</i>. The species is on the northern boarder of its distribution range.</p> <p>• map squares with known localities</p> <p>Estimate of population</p> </div> <p>1. attēls. EMERALD projekta ietvaros reģistrētā brūnvālīšu zilenīša atradne.</p> <p>2007. gada BD 17. panta ziņojumā brūnvālīšu zilenīša populācija tika novērtēta ar vienu atradni (2. attēls), sugas sastopamība noteikta 2500 km² (3. attēls).</p>

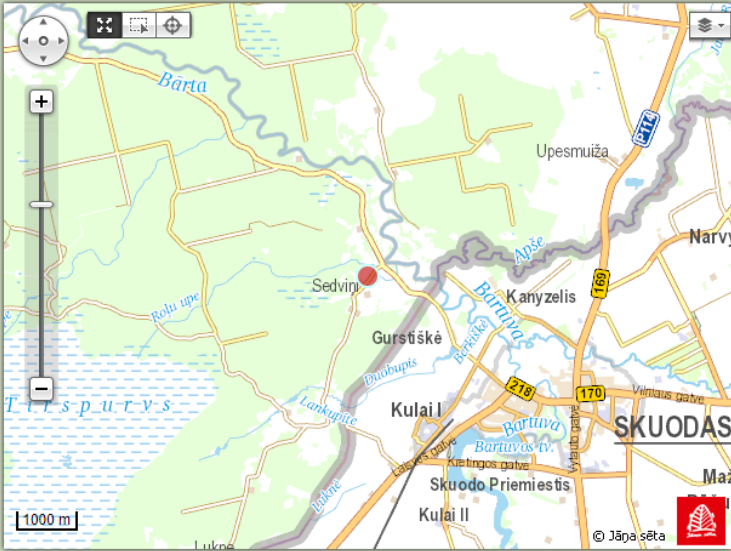
Distribution map	
	
Population size estimation	1 locality
Date of estimation	2006
Method used	2 = extrapolation from surveys of part of the population, sampling
Quality of data	2 = moderate
Trend	0 = stable
Trend-Period	2000-2006
Reasons for reported trend	1 = improved knowledge/more accurate data
Justification of % thresholds for trends	Every time visiting in an appropriate period of the year few to numerous individuals have been observed.
Main pressures	100 Cultivation 101 Modification of cultivation practices 140 Grazing 141 Abandonment of pastoral systems
Threats	100 Cultivation 101 Modification of cultivation practices 140 Grazing 141 Abandonment of pastoral systems
Habitat for the species	Wet to moderately dry meadows with food plant <i>Sanguisorba officinalis</i>
Area estimation	Approximately equal to 5 km²
Date of estimation	2006
Quality of data	2 = moderate
Trend	0 = stable
Trend-Period	2000-2006
Reasons for reported trend	1 = improved knowledge/more accurate data
Future prospects	2 = poor prospects

2. attēls. Dati no 2007. gada BD 17. panta ziņojuma: brūnvālīšu zilenīša populācijas vērtējums.

Data		Comments/Guidelines for reporting data
National Level		
Species code	1059	<i>Maculinea teleius</i>
Member State	LV	
Biogeographic regions concerned within the MS	BOR	
Range	About 2500 km²	
Map		
Biogeographic level (complete for each biogeographic region concerned)		
Biogeographic region	BOR	
Published sources	Sulcs, J. 1992. Neue und wenig bekannte Arten der Lepidopteren-Fauna Lettlands. Mitteilung Entomologica Fennica 3, 99-104.	
Range		
Surface area	About 2500 km²	
Date	2006	
Quality of data	3 = good	
Trend	0 = stable	
Trend-Period	2000-2006	
Reasons for reported trend	1 = improved knowledge/more accurate data	
Population		

3. attēls. Dati no 2007. gada BD 17. panta ziņojuma: brūnvālīšu zilenīša izplatības vērtējums.

Tomēr pašlaik informācijas portālā “Dabas dati” vienīgā reģistrētā atradne atrodas ārpus *Natura 2000* teritorijas DL “Liepājas ezers”.

	 <p>Dienastauriņi -> Zeltainīši, zilenīši (Lycaenidae) -> Brūnvālīšu zilenītis, <i>Maculinea telejus</i> Īpaši aizsargājama suga! LV Sarkanajā grāmatā 3. kat.</p> <table border="1"> <tr> <td>Novērojuma laiks</td><td>15-Jul-2023 plkst. 15:00</td></tr> <tr> <td>Pievienots</td><td>16-Jul-2023</td></tr> <tr> <td>Administratīvā teritorija</td><td>Rucavas novads</td></tr> <tr> <td>Zinotāja saglabāts vietas nosaukums</td><td></td></tr> <tr> <td>Skaitis</td><td>1</td></tr> <tr> <td>Statuss</td><td>Pieaudzis īpatnis (Imago)</td></tr> <tr> <td>Novērotājs</td><td>aiļach</td></tr> <tr> <td>Pilnais saraksts</td><td>Nē</td></tr> <tr> <td>Piezīmes</td><td></td></tr> </table>	Novērojuma laiks	15-Jul-2023 plkst. 15:00	Pievienots	16-Jul-2023	Administratīvā teritorija	Rucavas novads	Zinotāja saglabāts vietas nosaukums		Skaitis	1	Statuss	Pieaudzis īpatnis (Imago)	Novērotājs	aiļach	Pilnais saraksts	Nē	Piezīmes	
Novērojuma laiks	15-Jul-2023 plkst. 15:00																		
Pievienots	16-Jul-2023																		
Administratīvā teritorija	Rucavas novads																		
Zinotāja saglabāts vietas nosaukums																			
Skaitis	1																		
Statuss	Pieaudzis īpatnis (Imago)																		
Novērotājs	aiļach																		
Pilnais saraksts	Nē																		
Piezīmes																			
	<p>4. attēls. Ekrānšāviņš no portāla dabasdati.lv ar brūnvālīšu zilenīša atradni ārpus <i>Natura 2000</i> teritorijām.</p> <p>Saskaņā ar Latvijas ziņojumu Eiropas Komisijai par ES nozīmes biotopu (dzīvotņu) un sugu aizsardzības stāvokli Boreālajā reģionā brūnvālīšu zilenīša populācijas novērtējums par 2013.–2018. gada periodu ir nelabvēlīgs-nepietiekams. Ņemot vērā to, ka suga sastopama lokāli un sugai piemērotās dzīvotnes platības būtiski nav mainījušās, nav pamata uzskatīt, ka brūnvālīšu zilenīša populācijā ir notikušas būtiskas izmaiņas laika posmā no 1990. līdz 2016. gadam.</p>																		

Piezīmes un pieņēmumi tabulu aizpildīšanā/izmantošanā

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Dati_FRP	
REF	Date	1990 Sugas pirmais konstatēšanas gadījums Latvijā (Šulcs 1992).
	Popunit	i (indivīds) Suga Latvijas teritorijā sastopama lokāli DL “Liepājas ezers” teritorijā, Vītiņu pļavās. Līdz 1990. gadam tauriņu pētījumi teritorijā nenotika, bet 1990. gadā teritorijā tika noķerts viens sugas indivīds (Šulcs 1992). Populācijas izmērs sākotnēji netika vērtēts, bet noteicošais sugas

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
		sastopamības faktors ir sugai piemērota barības auga dziedniecības brūnvālītes <i>Sanguisorba officinalis</i> pieejamība (Savenkovs 2017). Ticami, ka DL "Liepājas ezers" mērķsugai piemērotā dzīvotnes platība ar dziedniecības brūnvālīti nav būtiski mainījusies, nav pamata domāt, ka ir notikušas būtiskas brūnvālīšu zilenīša populācijas izmaiņas (N.Savenkovs pers. kom). Papildus var pieņemt, ka Kurzemes DR pastāv vēl kādas nelielas sugas populācijas, arī ar indivīdu dispersiju no Lietuvas. Piemēram, 15.07.2023. konstatētā atradne Rucavas novadā (avots: dabasdati.lv, 4. attēls). Līdz ar to ir iespējams attiecināt aktuālos <i>Natura 2000</i> monitoringa datus uz vēsturisko situāciju, papildus paredzot nelielu populāciju iespējamību ārpus <i>Natura 2000</i> tīkla.
	Min	500 Pieņemot, ka REF, HDV un CV vērtības nav būtiski mainījušās laika posmā no 1990. gada līdz 2023. gadam, var pieņemt, ka populācijas dabisko svārstību rezultātā populācijas lielums variē no 500 līdz 3500 indivīdiem. Populācijas lielums tika aprēķināts, balstoties uz bezmugurkaulnieku monitoringa rezultātiem <i>Natura 2000</i> teritorijā un sugai piemēroto dzīvotņu platību.
	Max	3500
HDV	Popunit	loc. (atradne)
	Quality & Date	2004 EMERALD projektā tika nozīmota viena sugas atradne. Ir atzīmēta vairāku indivīdu konstatēšana vairāku gadu laikā. Datu kvalitāte (P) balstīta uz vēlākiem <i>Natura 2000</i> teritoriju monitoringa rezultātiem.
	Min	1
	Max	1
	Trend period	1993–2006
	Trend	=
	Mag_min	1,6
	Mag_max	0,3
	Habitat period	M (2006)
	Trend	=
	Popunit_final	i (indivīds)
	Min_final	500 Pieņemot, ka REF, HDV un CV vērtības nav būtiski mainījušās laika posmā no 1990. gada līdz 2023. gadam, var pieņemt, ka populācijas dabisko svārstību rezultātā populācijas lielums variē no 500 līdz 3500 indivīdiem. Populācijas lielums tika aprēķināts, balstoties uz Bezmugurkaulnieku monitoringa rezultātiem <i>Natura 2000</i> teritorijā un sugai piemēroto dzīvotņu platību.
	Max_final	3500
	Trend 1993–2006	S Vērtējums balstīts uz pašreizējiem priekšstatiem par populācijas lieluma izmaiņām.
CV	Date	2007–2018
	Popunit	grids1x1 loc. (atradne) / grids1x1 (1 x 1 km tīkla kvadrātu skaits) Saskaņā ar BD 17. panta ziņojuma sagatavošanas vadlīnijām 2019. gada Latvijas ziņojumā kā populācijas mērvienība ir izmantots loc.(atradņu) /

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
		grids 1x1 (1 x 1 km tīkla kvadrātu) skaits. Ziņojumā tika norādīts 1 x 1 km tīkla kvadrātu skaits – 2.
	Min	na
	Max	na
	Value	2
	Type	estimate (ekstrapolētie dati)
	Popunit_alt	i (indivīds)
	Min_alt	500
	Max_alt	3500
	Value_alt	na
	Type_alt	na
	Method	estimatePartial Vērtējums, kas balstās uz monitoringa uzskaitēm.
	Trend period	2007–2018
	Trend	U (nezināms)
	Mag_min	na
	Mag_max	na
	Method	estimatePartial
	Habitat period	2007–2018
	Trend	Unk (nezināms)
	Method	absentData Vērtējums, kas balstās uz monitoringa uzskaitēm.
	Popunit_final	i (indivīds)
	Min_final	500 Pieņemot, ka REF, HDV un CV vērtības nav būtiski mainījušās laika posmā no 1990. gada līdz 2023. gadam, var pieņemt, ka populācijas dabisko svārstību rezultātā populācijas lielums variē no 500 līdz 3500 indivīdiem. Populācijas lielums tika aprēķināts, balstoties uz Bezmugurkaulnieku monitoringa rezultātiem <i>Natura 2000</i> teritorijā un sugai piemēroto dzīvotņu platību.
	Max_final	3500
	Trend 2007–2018	S (stabils)
	Dati_FRR	
REF	Area	2500 km ² Aprēķins balstīts uz aprēķiniem, kas iesniegti 2007. gada BD 17. panta Latvijas ziņojumā. Suga sastopama Dienvidkurzemes reģionā.
	Period	1990 Pieņemts, ka sugas sastopamība REF, HDV un CV periodos nav mainījusies un tiek ņemti vērā dati no 2007. gada BD 17. panta Latvijas ziņojuma.
HDV	Area	2500 km ²
	Quality & period	G (2006)
	Trend	=
	Magnitude	na
	Area_final	2500 km ² Pieņemts, ka sugas sastopamība REF, HDV un CV periodos nav mainījusies un tiek ņemti vērā dati no 2007. gada BD 17. panta Latvijas ziņojuma.
	Trend 1993–2006	Stable
CV	Area	23614 km ²

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
		BD 17. panta Latvijas ziņojumā atbilstoši ziņojuma sagatavošanas vadlīnijām areāls par šo periodu bija rēķināts pēc izplatības datiem, balstoties uz daļēji ekstrapolētiem datiem (norādīts BD 17. panta ziņojuma paskaidrojumos).
	Period	2007–2018
	Trend	I
	Trend_method	estimatePartial (daļēji ekstrapolētie dati)
	Area_final	2500 km ² Pieņemts, ka sugas sastopamība REF, HDV un CV periodos nav mainījusies un tiek ņemti vērā dati no 2007. gada BD 17. panta Latvijas ziņojuma.
	Trend 2007–2018	Stable (stabils)
	Lēmumi_FRP	
	Variants (8. attēls)	1. variants. Abos laika nogriežņos aplūkojamais parametrs nav mainījies.
	1. Klimata pārmaiņas	na
	2. LV populācijas nozīmība	na
	3. Populāciju izolācija	na
	4. Negatīvie faktori	na
	5. Negatīvas tendences	na
	Lēmumi_FRR	
	Variants (8. attēls)	1. variants. Abos laika nogriežņos aplūkojamais parametrs nav mainījies.
	1. Klimata pārmaiņas	na
	2. LV populācijas nozīmība	na
	3. Populāciju izolācija	na
	4. Negatīvie faktori	na
	5. Negatīvas tendences	na

Literatūra un informācijas avoti

Šulcs, J. 1992. Neue und wenig bekannte Arten der Lepidopteren-Fauna Lettlands. Mitteilung Entomologica Fennica 3, 99-104.